

Stort behov av stärkt skydds- och bevakningsförmåga

Myndigheten för totalförsvvarsanalys, MTFA, har idag publicerat rapporten *Om skyddet brister - Handlingsalternativ för en utvecklad skydds- och bevakningsförmåga av totalförsvarsviktig civil verksamhet*. Rapporten visar att den nuvarande utformningen av skydd och bevakning för civil verksamhet av betydelse för totalförsvaret, inte är dimensionerad för höjd beredskap eller krig. Det finns ett stort behov av en stärkt skydds- och bevakningsförmåga och för att möta detta behov presenterar MTFA fyra handlingsalternativ.

I rapporten, som bygger på intervjuer med företrädare från både myndigheter och näringsliv, poängterar MTFA att skydd och bevakning för totalförsvarsviktig civil verksamhet behöver en ny lösning i närtid. Sådan verksamhet är till exempel hamnar och flygplatser, vattenkraftverk, serverhallar och beredskapslager.

- Utformningen av skydd och bevakning är i dagsläget inte dimensionerad för höjd beredskap eller krig, säger Joakim Sonnegård, avdelningschef på MTFA. I rapporten presenterar vi möjliga handlingsalternativ, som alla har olika för- och nackdelar, men rekommenderar inte vilken lösning som är att föredra. Det behöver diskuteras och utredas vidare bland totalförsvarets aktörer i syfte att utveckla en skydds- och bevakningsförmåga som är anpassad för olika verksamheter och behov.

Rapporten presenterar fyra handlingsalternativ för att stärka skyddet av kritisk infrastruktur och verksamheter som är avgörande för totalförsvaret:

- Militär skydd och bevakning, baserat på det tidigare driftvärnet.
- Skydd och bevakning genom externt utbildade skyddsvakter med andra huvudtjänster och som är anställda av myndigheter eller företag.
- Skydd och bevakning genom egenutbildade skyddsvakter.
- Skydd- och bevakningsförmåga med civilplikt.

Dessutom presenteras ett komplement till dessa alternativ som innebär att bevakningspersonal utbildas inom specifika beredskapssektorer och blir tillgängliga som förstärkningsresurs inom sektorerna.

- Det finns flera frågor som behöver utredas vidare, inklusive vilken myndighet som ska ha huvudansvaret för utbildning och bemanning, hur prioritering av resurser ska ske, och hur lagstiftningen behöver anpassas för att möjliggöra förflyttning av skyddsvaktspersonal mellan olika objekt, säger Joakim. Om Sverige ska ha en robust och flexibel skydds- och bevakningsförmåga är det prioriterat att utveckla denna förmåga inom flera totalförsvarsviktiga områden snarast.

Kontakt

- Presskontakt: Karin Borgefors, kommunikationsansvarig, 073-752 32 47 och karin.borgefors@mtfa.se

Om Myndigheten för totalförsvarsanalys

Myndigheten för totalförsvarsanalys (MTFA) har till uppgift att följa upp, analysera och utvärdera verksamheten inom totalförsvaret samt att bistå regeringen med kvalificerade kunskapsunderlag. Myndigheten har cirka 35 anställda. Ansvarigt departement är Försvarsdepartementet.

Bakgrund och rapporten i sammanfattning

Förmågan att skydda och bevaka totalförsvarsviktig civil verksamhet är nödvändig för att kunna möta olika sorters angrepp, såväl under fredstid som vid höjd beredskap. Det finns idag ett stort behov av en stärkt skydds- och bevakningsförmåga, framför allt under höjd beredskap och krig. Syftet med rapporten är att inventera behovet av skydd och bevakning för civil verksamhet som är av betydelse för totalförsvaret, samt ge förslag på olika handlingsalternativ för att tillgodose det behovet.

Rapporten presenterar fyra handlingsalternativ för att tillgodose det ökade behovet av personella resurser för skydd och bevakning, samt ett komplement till dessa alternativ. Det första handlingsalternativet utgörs av en militär skydds- och bevakningsförmåga, i det andra alternativet har myndigheterna egna skyddsvakter som är anställda med andra huvudtjänster, i det tredje alternativet utbildar och anställer myndigheterna egna skyddsvakter med det som huvudtjänst och i det fjärde alternativet används civilplikten för att utbilda skyddsvakter som sedan placeras ut av en central ansvarig myndighet.

I de fyra handlingsalternativen tillhandahålls skydds- och bevakningspersonal genom allmän tjänsteplikt, värnplikt respektive civilplikt. I komplementet utformas ett skydd inom ramen för respektive beredskapssektor alternativt civilområde, och det kan användas i kombination med de fyra andra handlingsalternativen. Alla fyra handlingsalternativen innebär liknande utmaningar i form av ett behov av ledning och samordning samt krav på enhetlighet i utformning.

Myndigheten för totalförsvarsanalys (MTFA) centrala budskap är att det behövs en ny lösning i närtid för skydd och bevakning av totalförsvarsviktig civil verksamhet, eftersom utformningen i dagsläget inte är dimensionerad för höjd beredskap eller krig. MTFA bedömer att det övergripande ansvaret och planeringen för skydds- och bevakningsförmågan bör vara sammanhållet och koordinerat mellan totalförsvarets aktörer, och föreslår därför att ansvaret läggs på en central aktör. Detta skapar tydlighet i utformningen av skyddet samt i ansvars- och ledningsförhållanden. Det underlättar också enhetlighet i fråga om utbildning och utrustning.

MTFA presenterar flera möjliga lösningar, som alla har olika för- och nackdelar, men rekommenderar inte vilket handlingsalternativ som är att föredra. Utformningen av skydd och bevakning behöver diskuteras och utredas vidare på regeringsnivå och bland totalförsvarets aktörer, i syfte att utveckla en skydds- och bevakningsförmåga som är anpassad för aktuella verksamheter och behov.